

FORSVARSMINISTERIET

Folketingets Forsvarsudvalg
Christiansborg

FORSVARSMINISTEREN

30. marts 2007

ORIENTERING SOM OPFØLGNING PÅ TV-UDSENDELSEN "DEN SORTE BOKS"

TV2-udsendelsen "Den sorte boks", der blev sendt den 27. marts, fremstiller en meget trist historie om de ulykkelige og komplekse omstændigheder i Bjørn Schaaps (BS) liv og tragiske selvmord. Udsendelsen stiller spørgsmålstejn ved flere parters ageren i sagen – herunder forsvarrets. For forsvarrets vedkommende gælder det især reaktionen på BS angivelse af "PTSD" (Post Traumatic Stress Disorder) i helbredsspørgeskemaet og forsvarrets psykologers rolle i behandlingen af BS.

På baggrund af forsvarrets orientering kan jeg oplyse følgende:

Den selvangivne diagnose i form af markeringen "PTSD", som BS anførte i helbredsspørgeskemaer som grundlag for en helbredsmæssig godkendelse i forbindelse med ansøgning om optagelse på bl.a. reserveofficersuddannelse og kontrakt med Den Danske Internationale Brigade, har været genstand for en lægelig vurdering. Ved de lægeundersøgelser, som udfyldelse af helbredsskemaet danner grundlag for, blev BS af forsvarrets læger i 1996 og i 2003 vurderet psykisk stabil og egnet til den ønskede tjeneste.

På grund af tavshedspligt mv. udtaler forsvarrets psykologer ved Institut for Militærpsykologi (IMP) sig normalt ikke om klientforhold. Da IMP journaler vedrørende BS imidlertid er videregivet af familien til anvendelse i TV-udsendelsen afviges fra dette princip i den konkrete sag. IMP involvering i støtten til BS fandt sted første gang i begyndelsen af 2004. Det skete i forbindelse med en rutinemæssig såkaldt repatrierings samtale efter endt tjeneste i Irak. Samtalen gav ikke anledning til at vurdere, at BS havde et behandlingsbehov. BS tjeneste i forsvaret ophørte herefter. På baggrund af en tidligere militær chefs oplevelse af en ændring i BS adfærd og trivsel, blev BS i begyndelsen af december 2004 opfordret til at rette henvendelse til IMP. Dette skete få dage efter. Af journalen fra den visiterende samtale med en af forsvarrets psykologer fremgår, at BS telefonisk orienterede den visiterende psykolog om sine selvmordstanker. Psykologen anbefalede BS at gå til egen læge for at få denne til at vurdere hans situation og eventuelt udskrive medicin til umiddelbar behandling. BS blev ved samme lejlighed tilbudt en personlig samtale ved IMP. Ved samtalen oplyste BS, at han havde været hos egen læge og havde fået tilbudt antidepressiv behandling, men at han ikke umiddelbart ønskede at tage imod den. Under samtalen oplyste BS endvidere, at han ikke længere havde

selvmordstanker. Psykologen henledte opmærksomheden på, at BS kunne være tæt på en depression. Journalnotatet blev sendt til netværkspsykologen. En netværkspsykolog er en privatpraktiserende psykolog, som i et formaliseret samarbejde med IMP forestår den videre behandling i en klients nær-område.

BS havde aftaler med netværkspsykologen et antal gange, men afbrød behandlingen ved udeblivelse. Det er normal praksis, at psykologerne ved IMP ved afslutningen af den visiterende samtale gør opmærksom på, at klienten er velkommen til igen at henvende sig til IMP, såfremt der undervejs i forløbet ved en netværkspsykolog opstår spørgsmål eller optræder forhold, der taler herfor.

I forbindelse med BS behandling har der, i overensstemmelsen med forsvarrets psykologpraksis, ikke været fulgt op ved udeblivelsen fra samtaleforløbet. Det bliver anset for at være den enkeltes frie ret at beslutte sig for, om man ønsker at deltage i psykologsamtaler eller ej.

Det vil blive overvejet, om denne praksis ved afbrudte konsultationsforløb er hensigtsmæssig i alle situationer.

Den forebyggende og situationsbestemte indsats på støtteområdet og den krisepsykologiske indsats er blevet øget. Den aktuelle status fremgår af det notat, der den 9. marts i år blev fordelt til Udvalgets medlemmer. Heraf fremgår det også, at samtlige medarbejdere, der har været udsendt i perioden 1992-2006, for tiden modtager et opfølgende orienteringsbrev. Dette skal sikre, at alle tidligere udsendte har kendskab til muligheden for at opnå eksempelvis psykologstøtte ved forsvaret. Dette nye initiativ og omtalen heraf i medierne har resulteret i et antal henvendelser fra tidligere udsendte. Hvis de ønsker det, vil de modtage psykolog- eller anden relateret støtte ved forsvarrets foranstaltning. Notatet samt brevet, der er sendt til de tidligere udsendte, er vedlagt til orientering.

Jeg kan i øvrigt oplyse, at notatet om forsvarrets krisepsykologiske støtteforanstaltninger ligger på ministeriets hjemmeside.

Afslutningsvis vil jeg tilbyde Udvalget en opfølgning på det orienteringsbesøg ved IMP, der fandt sted den 17. maj 2006.

Med venlig hilsen

Søren Gade

/Pernille Reuter Eriksen